

SP aanvaardt gecorrigeerde uitslag

29-11-2006 • De Eindhovense SP aanvaardt de gecorrigeerde uitslag van de verkiezingen, en heeft de landelijke SP geadviseerd hetzelfde te doen.

De tevredenheid was groot bij de presentatie van de voorlopige uitslag woensdagavond. Is trouwens nog steeds groot. De SP als grootste partij van Eindhoven! Het stond in alle kranten. Een dag later bleek dat de uitslag in de fotofinish met het CDA net andersom was. Eerst had de SP 23.8% van de stemmen en het CDA 23,6%. Na de correctie was dat 23,6 tegen 23,7% (welk verschil bij het ED overigens 1% is. Sommige journalisten kunnen niet rekenen.) Objectief niet echt iets om je over op te winden, maar psychologisch is het natuurlijk leuk de grootste te zijn. De SP is zelfs nog nooit tweede geweest, dus ook dat is niet onaardig. Dit is veruit de grootste uitslag ooit in de Eindhovense SP-carrière.

We zouden er niets mee gedaan hebben, ware het niet dat mede door de verloren 88 Eindhovense stemmen ook landelijk de SP een zetel minder won. Dat kwam echter in veel sterkere mate door de "briefstemmen" uit het buitenland. Gran Canaria stemt veel minder SP dan gemiddeld. Vanwege de landelijke consequentie heeft B.Gerard, in overleg met algemeen SP-secretaris Hans van Heijningen, het toch maar nagevraagd bij dhr. Van den Eeden, adjunct-hoofd van de Afdeling Verkiezingen, en zijn technische man.

De verantwoordelijke ambtenaren (die van het type zijn dat wakker ligt als er in het procesverbaal een punt door een komma vervangen is) waren er behoorlijk kapot van. Maar ze hadden de uitkomst op drie verschillende manieren gecontroleerd en het was echt waar.

Uiteindelijk ontplooit zich het klassieke rampscenario. Een lange reeks op zichzelf ongevaarlijke fouten krijgt het systeem plat. Jarenlang gaat Binnenlandse Zaken niet met zijn tijd mee. Komt er een actiegroep die laat zien dat de nieuwe SDU-machines op afstand afleesbaar zijn vanwege hun straling. Daar kan ook iets aan gedaan worden met zilverpapier en extra politieverveiliging, maar in de inmiddels ontstane paniek krijgt een dergelijke improvisatie geen kans. "De opeenstapeling voorschriften, regelingen en voornemens van BiZa in de laatste dagen waren met geen pen te beschrijven" aldus de ambtenaren. "Geen nood" denkt Eindhoven eerst "wij werken pas sinds dit jaar met de SDU-machines en onze ouwe machines die wij tot dit jaar tot tevredenheid gebruikten (van het type Samsung) staan er alle 109 nog, in goede staat en met een technische goedkeuring die nog van kracht is." Maar nee. Niet omdat bewezen is dat ze onveilig zijn, maar simpelweg omdat niet op tijd bewezen kon worden dat ze veilig zijn. Meent BiZa. "De TU had dat misschien best op tijd kunnen uitzoeken" meent de Afdeling Verkiezingen. Nedap is zo vriendelijk om op het laatste moment 109 machines te leveren. De programmatuur komt twee dagen van tevoren binnen en voor een instructie om de laatste onduidelijkheden uit de handleiding te duiden, is geen tijd meer.

Er wordt gestemd. De Nedap-machines scheiden allemaal, zoals het hoort, een strookje af en een elektronisch geheugen op een soort insteekplug. Niets mis mee. Vervolgens moeten die pluggen worden ingelezen. Daartoe staan op het Stadhuis, in een beveiligde omgeving, 4 stand-alone computers klaar, die samen toe leiden naar een presentatiecomputer, waar de voorlopige uitslag uitkomt, en een parallelle controlecomputer die tijdens de avond met rust gelaten wordt. Iedere keer als er een stand-alone computer vrij komt, krijgt hij een plug in zijn kont gestoken en ondertussen wordt het ding aan de andere kant gemolken om de dames en heren politici en het aanwezige journaal zo snel mogelijk van een voorlopige stand te voorzien.

En dat kon dus niet. Dat stond in die onbegrijpelijke passage in de handleiding, waar eigenlijk eerst nadere uitleg voor nodig was geweest. Nu komen de gegevens van stembedistrict 26 op 19 terecht (en ook op 26), en idem die van 93 op 104. De ene fout dupeert de SP 80 stemmen, de andere bevoordeelt de SP met 168 stemmen. Netto nadeel dus na correctie dus 88. Bij het CDA lag het net andersom. Ook bij andere partijen waren verschillen, maar die gaven geen aanleiding tot aansprekende gevolgen. Dat bleek al snel, want de controlecomputer, die ongestoord zijn werk kon doen, gaf dezelfde avond nog de juiste uitslag. De foute was toen al voorgelezen.

De moraal van het verhaal? Dat bij het uitbannen van risico's het middel soms erger is als de kwaal. Een klein risico is opgelost door een groter risico te lopen. ALS

- BiZa met zijn tijd mee was gegaan of als
- De actiegroep "wij vertrouwen stemcomputers niet" eerder aan de bel had getrokken of als
- BiZa niet in paniek geraakt was of als
- BiZa meer vertrouwen had gehad in lokaal probleemoplossend vermogen of als

- ambtenaren niet onvoorbereid gewerkt hadden met machines die ze al tien jaar niet meer gebruikt hadden
- het publiek geen tussenstand gewild had terwijl de eindstand niet lang erna klaar zou zijn of als
- het ANP en de NOS er netjes bijgezegd hadden dat het resultaat van de briefstemmen nog niet binnen was,
- kortom als als als als

dan was dit rampje niet gebeurd. Maar dat is het onveranderlijke kenmerk van alle rampen.

Het uiteindelijke standpunt: "Niet zeiken". De actiegroep vertrouwt stemmachines niet (mogelijk terecht). De SP vertrouwt ambtenaren wel. Dus over naar de orde van de dag. 25 is ook mooi.

B.Gerard